

N:o 20.

Af Herr **A. Hedin:** *Om Kongl. Maj:ts rätt att disponera besparingar å hufvudtitlarne.*

I 1882 års Riksdags beslut förekommer för sista gången en paragraf af innehåll, att

»Vid den af Oss fastställda statsreglering hafve Vi bibehållit de vid den nästföregående stadgade grunder i afseende å dispositionen af besparingarna å hufvudtitlarne.»

Från och med 1873 års riksdag hafva kanslideputerade, åt hvilka Riksdagsordningen uppdragit omsorgen att upprätta förslag till det lika egendomliga som onyttiga dokument, som kallas riksdagsbeslutet, ur det samma uteslutit paragrafen om besparingarna.

Och dertill hade kanslideputerade de giltigaste skäl, efter som i sjelfva verket det årets Riksdag lika litet som åtskilliga föregående hade fattat något beslut om besparingarna, och kanslideputerade således helt och hållet saknade befogenhet att låta någonting om den saken inflyta i förslaget till riksdagsbeslut.

Häraf har emellertid följden blifvit den, att från och med ikraftträdandet af 1874 års statsreglering Kongl. Maj:t använt besparingar, utan att dertill ega ens det i grundlagsvidrig form tillkomna bemyndigande, hvarom kanslideputerade förut hade tilltrött sig att draga försorg.

Att detta missförhållande, hvarå jag tillförene fäst Stats-Utskottets och andre vederbörandes uppmärksamhet, bör afhjelpas, torde väl icke kunna förnekas.

Men utom detta formellt konstitutionella skäl kan äfven åberopas, att de tillförene meddelade bestämmelserna om Kongl. Maj:ts rätt att förfoga öfver besparingarna synas behöfva underkastas en revision, förtydligas och sammanfattas i ett enda dokument. Öfverträdelse af dessa stadganden har nemligen icke sällan egt rum, hvaraf jag sluter, att de möjligen befunnits ej fullt klara eller delvis fallit vederbörande ur minnet (jfr t. ex. 1870 års statsrevisions anmärkningar rörande förvaltningens af sjöärendena räkenskaper; riksdagens skrifvelse af år 1871, n:o 46, punkten 21; riksdagens skrifvelse år 1873, n:o 35, o. s. v.).

Stats-Utskottet torde böra vid hvarje riksdag framlägga förslag till föreskrifter angående den rätt att disponera besparingar, som för hvarje statsregleringsperiod må Kongl. Maj:t medgifvas. Endast på sådant sätt kan ett konstitutionellt regelbundet förhållande i detta hänseende återställas, ty en återgång till den nödfallsutväg, som kanslideputerade under en följd af år anlidade — att nemligen i förslaget till riksdagsbeslut införa den origtiga uppgiften, att Riksdagen förnyat de gamla föreskrifterna om besparingarna — lär väl icke komma i fråga.

Jag tillåter mig derföre att vördsamt anhålla,

att Stats-Utskottet ville, efter granskning af förut gällande föreskrifter om Kongl. Maj:ts rätt att förfoga öfver uppkommande besparingar, föreslå bestämmelser i ämnet att gälla under det år, hvars budget regleras af den nu församlade Riksdagen.

Stockholm den 26 Januari 1885.

Adolf Hedin.
